

DISPOSICIONS**DEPARTAMENT DE CULTURA**

ACORD GOV/102/2013, de 9 de juliol, pel qual es declara bé cultural d'interès nacional, en la categoria de monument històric, el Teatre Fortuny "El Círcol", a Reus, i es delimita el seu entorn de protecció.

Per Resolució CLT/433/2013, de 6 de febrer (DOGC núm. 6333, de 12.3.2013), es va incoar expedient de declaració de bé cultural d'interès nacional, en la categoria de monument històric, a favor del Teatre Fortuny "El Círcol", a Reus, i de delimitació del seu entorn de protecció.

S'han complert tots els tràmits preceptius en la instrucció d'aquest expedient d'acord amb el que estableixen els articles 8 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català.

A l'expedient consten els informes favorables del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català i de l'Institut d'Estudis Catalans.

Durant la tramitació de l'expedient s'ha presentat una al·legació que ha estat analitzada i estimada parcialment per la Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni.

Per tant, a proposta del conseller de Cultura, el Govern

Acorda:

—1 Declarar bé cultural d'interès nacional, en la categoria de monument històric, el Teatre Fortuny "El Círcol", a Reus, segons la ubicació i la descripció que consten a l'annex 1 d'aquest Acord.

—2 Delimitar l'entorn de protecció d'aquest monument, que es grafia en el plànol que es publica amb aquest Acord i segons la justificació que consta a l'annex 2.

—3 Incloure com a objecte de protecció el subsòl del monument històric i de l'entorn de protecció.

—4 Publicar íntegrament al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* i al *Boletín Oficial del Estado* aquest Acord, de conformitat amb el que preveu l'article 12 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, i notificar-lo a les persones interessades i a l'Ajuntament del municipi on radica el bé.

Contra aquest Acord, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar recurs potestatiu de reposició davant el Govern de la Generalitat de Catalunya en el termini d'un mes, o bé recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos, a comptar, en tots dos casos, de la publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* o de la notificació corresponent.

Barcelona, 9 de juliol de 2013

Jordi Baiget i Cantons
Secretari del Govern

Annex 1

CVE-DOGC-A-13191044-2013

Ubicació i descripció

L'edifici objecte d'aquest Acord de declaració com a bé cultural d'interès nacional, en la categoria de monument històric, és l'edifici anomenat Teatre Fortuny "El Círcol", al terme municipal de Reus (Baix Camp).

El monument està integrat pel Teatre Fortuny i la seu de la Societat "El Círcol", situat a la plaça Prim, núm. 4. El Teatre Fortuny i "El Círcol", que comparteixen el mateix edifici, estan vinculats històricament i arquitectònicament.

El Teatre, d'estil neoclàssic, va ser construït per l'arquitecte Francesc Blanch i Pons l'any 1882. La seva decoració va anar a càrrec de Josep Maria Puig. L'arquitecte Lluís Domènech i Montaner va dissenyar bona part dels elements decoratius de "El Círcol".

Durant la Guerra Civil el local va ser confiscat per la UGT i altres entitats. El 1968, per tal de poder-hi fer diverses reformes, es va vendre el pati adjunt a l'edifici. Entre 1994 i 1996 es van rehabilitar les cobertes i l'estructura de l'edifici i el 2001 es va restaurar la façana.

L'any 1983 la Societat "El Círcol", propietària de l'edifici, va subscriure un contracte d'arrendament amb el Consorci del Teatre Fortuny, format per la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Tarragona i l'Ajuntament de Reus. El Consorci assumeix la responsabilitat del seu manteniment i l'explotació artística i cultural. Les reformes dutes a terme en el Teatre per part del Consorci han permès de mantenir bona part de la seva infraestructura originària de 1882.

A trets generals, el Teatre Fortuny té influències bàsiques dels tractats barrocs i les aspiracions socials pròpies de l'època. Arquitectònicament podem trobar similituds en altres teatres contemporanis com el Liceu de Barcelona, que també té la seva sala en forma de ferradura.

Des del punt de vista arquitectònic, cal destacar que el Teatre Fortuny segueix l'esquema del teatre convencional amb escenari a la italiana amb platea i tres pisos i espais de relació social com el vestíbul i l'escalinata imperial.

Els espais que ocupa la societat "El Círcol" conserven la seva decoració modernista com a exemple de la implicació de la burgesia catalana en les activitats culturals.

La situació d'aquest monument és una fita que configura una imatge paisatgística de gran interès dins el marc urbà que hi dona suport. Al mateix temps, la relació entre aquest monument i l'espai físic on és situat ha establert un diàleg ambiental que al llarg del temps ha donat una gran entitat arquitectònica, emblemàtica i cultural a la ciutat de Reus i a la seva comarca.

La importància d'aquest monument, a més dels seus components arquitectònics i ambientals, prové fonamentalment dels valors històrics, socials i sentimentals en ser un dels elements representatius de la societat catalana des de mitjan segle XIX fins ara.

Annex 2

Justificació de l'entorn de protecció

La definició d'un entorn de protecció al voltant del Teatre Fortuny "El Círcol" a Reus (Alt Camp), es presenta com el millor instrument per garantir la pervivència dels seus múltiples valors culturals en les millors condicions possibles.

Aquesta figura legal considera i incorpora, des de la seva pròpia definició, les interaccions del monument amb cadascun dels elements urbans del seu entorn, així com la relació entre ells. És doncs, una eina de protecció global, valorativa de la realitat, amb la intenció clara de conservar en les millors condicions possibles el llegat patrimonial inherent al monument.

Es pretén assolir l'equilibri entre la necessitat de crear una àrea de protecció al voltant del monument que garanteixi suficientment el control sobre el seu entorn i la voluntat de no afectar més espais dels estrictament indispensables per a la seva percepció correcta.

L'entorn es defineix seguint els criteris bàsics següents: controlar, en relació amb els espais esmentats i el mateix monument, l'afectació de les possibles actuacions en els edificis adjacents o que hi donen al davant, i controlar les perspectives del Teatre Fortuny des dels espais públics que l'envolten. Per portar a terme la

CVE-DOGC-A-13191044-2013

delimitació, es considera com a unitat bàsica la parcel·la urbanística.

El Teatre Fortuny "El Círcol" es troba formant part d'una illa irregular situada al centre de Reus. Concretament, ocupa la parcel·la que va des de la plaça Prim, on se situa la façana principal, fins al carrer de Boulé, on se situa la part posterior i per on es produeixen les càrregues i descàrregues del teatre.

Els laterals de la parcel·la estan ocults per les mitgeres posteriors de les finques que donen al carrer de Llovera en la banda est, i les dues finques contigües al teatre que donen a la plaça Prim i al carrer de Boulé, a la banda oest.

Així doncs, el teatre es percep únicament des de dos fronts: des de la plaça Prim i des del carrer de Boulé i, com a conseqüència, l'entorn s'adequa a la protecció de la percepció d'aquestes façanes, a més de les mitgeres ocultes del teatre, seguint el criteri abans esmentat d'incloure en l'entorn les finques que hi donen al davant i les adjacents o contigües al teatre.

Aquest control que genera l'entorn de protecció és de naturalesa física, en el sentit de contacte directe amb el monument, i sobretot visual. És per aquest motiu que la delimitació inclou totes aquelles finques que poden afectar la seva contemplació de manera directa i on intervencions poc acurades poden desvirtuar els valors patrimonials del monument, tant des del punt de vista de la seva percepció com pel seu contacte físic, entre mitgeres.

En aquest sentit, i en relació amb la façana principal, l'entorn inclou totes les finques que donen a la plaça Prim perquè es relacionen visualment amb la façana del teatre generant perspectives conjuntes des de diferents punts de la plaça.

Per tant, les façanes de la plaça, juntament amb l'espai públic, configuren una unitat espacial i arquitectònica en relació directa amb el teatre, és per això que s'inclouen dins l'entorn de protecció, per tal de preservar el teatre de possibles intervencions en aquests immobles que puguin alterar la visualització del monument. En concret, ens referim als edificis del carrer de Llovera, del núm. 1 a l'11, davant de la plaça Prim; als dos edificis en cantonada, núm. 8 i 10 de la mateixa plaça, entre els carrers de Sant Joan, Sant Llorenç i del Raval de Jesús a la banda oest de la plaça, i l'edifici núm. 12 i 16 de la plaça Prim, entre els carrers de Monterols i del Raval de Jesús, que estan davant del teatre. Tots tenen una relació visual directa amb la façana del teatre.

Pel mateix motiu, la façana posterior situada al carrer Boulé es percep conjuntament en perspectiva amb els immobles que hi donen al davant; concretament els núm. 3 i 5 així com els contigus a banda i banda de la façana; ens referim als núm. 2 i 4. En aquest sentit, es fa necessari incloure aquests immobles dins l'entorn de protecció per tal de controlar possibles intervencions que poden desvirtuar la visualització de la façana posterior del monument.

Cal afegir també dins el límit d'entorn de protecció els edificis la mitgera posterior dels quals coincideix amb la mitgera lateral del teatre, seguint el criteri d'incloure a l'entorn les finques contigües al teatre i, per tant, en contacte directe amb aquest.

Concretament es tracta dels edificis del carrer de Llovera, les parts posteriors dels quals són contigües a la mitgera lateral del teatre (concretament es tracta dels núm. 4, 10 i 12, 22 i 24). També dels edificis núm. 2 i 4 del carrer de Boulé, que coincideixen amb la mitgera lateral del teatre, i els núm. 2 i 6 a banda i banda d'ambdues mitgeres del monument davant de la plaça Prim. Tots ells coincideixen en el fet que són contigus amb la mitgera lateral del teatre i, per aquest motiu, s'inclouen a l'entorn de protecció, per tal de controlar possibles intervencions que afectin les mitgeres laterals del teatre.

Per tant, aquesta delimitació de l'entorn permet garantir la conservació del monument i del seu entorn proper i assegurar el seu control i coherència, amb la inclusió de les finques que estan en contacte amb l'edifici, ja sigui físicament o visual.

Pel que fa al subsòl de l'entorn, cal controlar les intervencions que s'hi produeixin tant des de la vessant arqueològica, amb relació a possibles troballes relacionades amb el monument, com des de la vessant documental, per la informació històrica que puguin aportar.

Per altra banda, en relació amb aquest darrer tipus d'actuacions, la seva afectació sobre les construccions i la seguretat física que requereixen justifiquen per si mateixes la necessitat del control administratiu previ i la seva supervisió per part dels òrgans de control de les intervencions.

CVE-DOGC-A-13191044-2013

(13.191.044)